

ОСНОВНІ АСПЕКТИ ПРОЕКТУВАННЯ. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОЕКТИ ПІДПРИЄМСТВА

Павлюк М.В. (м. Полтава, Україна)

Проекти, з якими маємо справу в реальному житті, надзвичайно різноманітні. Вони можуть сильно відрізнятися за складом предметної області, масштабом, тривалістю, за складом учасників, за ступенем складності, за впливовістю результатів.

Види проектів:

1) За домінуючою діяльністю:

Дослідницькі проекти. Під час виконання цього проекту необхідно структурувати його за логікою наукового дослідження, аргументувати його актуальність чи актуальність проблеми, яка досліджується в проекті, чітко визначити об'єкт та предмет дослідження, визначити цілі та завдання роботи над проектом, сформулювати гіпотезу (припущення) дослідження, визначити методи дослідження та джерела інформації, скласти план розв'язання проблеми, засвоїти чи визначити нове знання дослідним шляхом, провести обговорення одержаних результатів, констатувати спектр нових проблем для подальшого дослідження.

Отже, дослідницькі проекти розробляються та здійснюються за логікою реального наукового дослідження, і найбільш вдало можуть бути проведені на прикладі вивчення основ агропромислового виробництва (дослідження, пов'язані з вирощуванням с/г культур).

Практико-орієнтовані проекти. Особливістю цього проекту є чітко визначений практичний результат, якого досягають його учасники. Виготовлення практично значущого продукту, що має практичне значення для учасників проекту і може бути корисним для вирішення проблем учнів, школи тощо. Він орієнтований на їхні соціальні інтереси (документ, рекомендації, проект шкільного саду). Проект потребує складання сценарію всієї діяльності його учасників із визначенням функцій кожного з них. Особливо важливою є організація координаційної роботи у вигляді поетапних обговорень та презентації отриманих результатів і можливих засобів їх впровадження в практику.

Інформаційні проекти. Спрямовані на збір інформації про який-небудь об'єкт, на ознайомлення учасників проекту з цією інформацією, її аналіз і узагальнення фактів. Ці проекти потребують добре продуманої структури, можливості систематичної корекції в ході роботи над проектом. Структуру цього проекту можна позначити наступним чином: мета проекту, його актуальність, методи отримання (літературні джерела, засоби масової інформації, бази даних, Інтернет) та обробки інформації (її аналіз, узагальнення, зіставлення з відомими фактами, аргументовані висновки), результат (стаття, реферат, відеофільм). Такі проекти можуть бути частиною будь-якого іншого проекту[1].

Творчі проекти, які не мають детально опрацьованої структури спільної діяльності учасників. Структура та процес реалізації запланованих робіт у такому проекті підпорядковується кінцевому результату, прийнятій групою логіці спільної діяльності, інтересам учасників проекту. Вони заздалегідь домовляються про заплановані результати і форму їх представлення — звіт, реферат, відеофільм тощо.

2) За галуззю виконання:

- предметні (виконуються в рамках одного навчального предмета);
- інтегровані (у процесі їх виконання використовуються знання з інших дисциплін).

3) За змістом: інтелектуальні, матеріальні, екологічні, сервісні, комплексні.

4) За складом учасників: учні одного класу, однієї школи, міста, регіону, країни, різних країн світу.

5) За кількістю учасників: індивідуальні, групові і колективні (у ході виконання групових і колективних проектів розподіляються обов'язки між учнями та визначається відповідальність кожного за виконання проекту в цілому).

Вся господарська діяльність людства розосереджена на конкретних територіях державних утворень, і, природно, від її інтенсивності залежить рівень екологічного тиску на довкілля.

Проблема запобігання екологічної катастрофи – це безумовно глобальна проблема, яка за своєю грандіозністю вигідно відрізняється від інших, що зустрічалися на шляху розвитку людства. І ніколи ще не було такого гігантського розриву між масштабами проблеми і можливості її вирішення.

Світового уряду не існує, і тому в кожній країні можуть бути свої підходи до проблем екології. Як відомо, у світі все взаємопов'язане і взаємозумовлено, і, якщо не враховувати вплив виробничо-господарської діяльності держав або великомасштабних індустріальних регіонів з високою щільністю населення на сусідів, то це може привести до непоправних помилок у забезпеченні екологічної безпеки населення.

У колишні часи основну відповідальність за охорону природи покладали на галузеві міністерства. Зараз же вертикальні зв'язки зруйновані, і об'єктивно впливати на діяльність підприємств і організацій у галузі охорони навколишнього середовища можуть лише регіональні та місцеві влади.

Однак у бюджетах областей, країв, республік, як правило, немає навіть скромної рядки на екологію, а якщо вона і є, то мова йде про незначних сумах. Не секрет, що екологія – витратна. Світовий і вітчизняний досвід показує, що кошти на вирішення екологічних проблем вишукуються і заробляються, наприклад, за рахунок переробки відходів і перетворення їх у сировину для промисловості, сільського господарства і виробництва товарів, необхідних для населення. Якщо звернути увагу на причини, що породжують хаотичність і неефективність рішень з питань екології, то вони зводяться до наступного:

- по-перше, відсутні науково обгрунтовані рекомендації з оздоровлення середовища проживання людини в конкретному регіоні, промисловій зоні, містах-мегаполісах, сільськогосподарських зонах, а також працездатна законодавчо-нормативна база;
- по-друге, немає необхідної об'єктивної інформації про зміни інтенсивності впливу на навколишню природу;
- по-третє, зруйнована система збору, утилізації та переробки вторинної сировини.

Для вирішення даних проблем на всіх підприємствах законодавством України введена штатна одиниця інженера еколога, який займається розробкою екологічних проектів спрямованих на поліпшення екологічної ситуації на виробництві.

У сучасних умовах для країни, а також для її господарюючих суб'єктів особливої актуальності набуває проблема екологічної безпеки та охорони навколишнього середовища, а також вжиття жорстких світ в галузі природокористування. Саме вони стають визначальним фактором сталого розвитку країни, підвищення рівня життя її жителів, національної економіки. Практичним втіленням всього вищесказаного стає виявом кожним підприємством більшої турботи до навколишнього середовища, екологічної обстановці, зниження негативного впливу від результатів виробництва. Дані моменти закріплені в таких важливих документах як екологічні проекти підприємства[3]. Прийнято виділяти кілька типів екологічних проектів, розробка яких і реалізація забезпечує нормальну діяльність підприємства:

1. Проекти ГДВ – Проекти нормативів гранично допустимих викидів в атмосферу
2. Проекти СЗЗ – Проекти санітарно-захисної зони підприємства
3. Проекти ПНУВЛР – проекти нормативів утворення відходів і лімітів на

їх розміщення.

Під гранично допустимою викидом розуміється нормативне значення викиду шкідливого (забруднюючої) продукту в атмосферу, при розрахунку якого для стаціонарного джерела забруднення атмосферу беруться до уваги технічні нормативи викидів, а також нормативи фонового забруднення атмосфери. При цьому обов'язковою умовою є відповідність використовуваного джерела гігієнічним та екологічним нормативам якості атмосферного повітря, а також максимально можливих навантажень на екологічні системи і іншим екологічним нормативам.

Проект нормативів ГДВ являє собою комплекс розроблених заходів щодо захисту атмосфери, ефект від реалізації яких виражається в зниженні приземних концентрацій шкідливих речовин у житловій зоні до необхідних нормативів. При цьому в процесі розрахунку ГДВ для кожного окремого джерела виділення шкідливих продуктів в атмосферу він повинен мати таке значення, щоб виконувалося така умова: загальна гранична концентрація вказаних речовин, включаючи і фонове забруднення, не повинна виходити за допустимі межі санітарних норм.

Санітарно-захисна зона (СЗЗ) являє собою особливий простір, що є що розмежовує територією між окремими будинками і спорудами підприємства, в яких відбуваються технологічні процеси, які свій вплив на середовище проживання і здоров'я людей, та об'єктами житлової забудови, ландшафтно-рекреаційної зони, а також зони відпочинку, курорту. Будь-який об'єкт, що надає певний вплив на середовище проживання і здоров'я людини, в обов'язковому порядку має санітарно-захисну зону.

Санітарно-захисна зона (СЗЗ) являє собою спеціальну функціональну зону, яка дозволяє розмежовувати підприємство від сільбищної, а також інших зон, що мають особливе функціональне призначення, до яких пред'являються певні вимоги у вигляді нормативів відповідності якості навколишнього середовища. Санітарно-захисна зона може мати різний розмір, що знаходиться в межах 50-1000 м. При його розрахунку визначальним чинником стає клас підприємства. На сьогоднішній день прийнято виділяти п'ять різних класів[2].

Проект ПНУВЛР являє собою проект нормативів утворення відходів і лімітів на їх розміщення. Його розробка є обов'язковою процедурою для всіх без винятку суб'єктів господарювання, так чи інакше мають справу з різними відходами і які не є суб'єктами малого та середнього підприємництва. Особливо це актуально для організацій, що мають справу з відходами підвищеної небезпеки.

Література

1. Батенко Л.П., Загородніх О.А., Ліщанська В.В. Управління проектами: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2004. – 231 с.
2. <http://inter-eco.ua/poslugi/ekologichne-proektuvannya/>
3. <http://library.if.ua/books/4.html>

ПРИРОДООХОРОННА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ СП «НІБУЛОН»

Павлюк М.В. (м. Полтава, Україна)

Природоохоронною є будь-яка діяльність, спрямована на збереження якості навколишнього середовища на рівні, що забезпечує стійкість біосфери. До неї належить як великомасштабна, здійснювана на загальнодержавному рівні, діяльність щодо збереження еталонних взірців незайманої природи та збереження різноманітності видів на Землі, з організації наукових досліджень, підготовки фахівців-екологів та виховання населення, так і діяльність окремих підприємств з очищення від шкідливих речовин стічних вод і газів, що викида-